

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1350/4
Podgorica, 10.11.2017. godine

Na osnovu čl. 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13 i 55/16) i čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru Javnog preduzeća „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1350 od 12.10.2017.g., direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. **Prihvata se prigovor** Javnog preduzeća „Radio i televizija Crne Gore“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1350 od 12.10.2017.g. i privrednom društvu „**Pink M Company**“ d.o.o. **Podgorica, emiteru televizijskog programa „TV Pink M“, izriče se upozorenje**, kao upravno-nadzorna mjera **zbog kršenja** člana 7, 8 st. 1, 11 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list Crne Gore“, br. 35/11 i 7/16) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje broj O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine, prilikom emitovanja priloga u informativnoj emisiji „Minut dva“ dana 19. septembra 2017. godine u 14:00, 17:00 i 19:00 časova i 20. septembra 2017. godine u 14:00, 17:00, 19:00 i 20:00 časova.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. kršenja obaveze emitera da informativnim programom doprinosi istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima (člana 7 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - b. kršenja obaveze da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti i nepristrasnosti (član 8 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - c. kršenja obaveze da informativno-politički programi moraju biti pravični i izbalansirani i obaveze da se programskim sadržajima ne smiju tendenciozno promovisati interesi bilo koje grupe ili pojedinca (član 11 st. 1 i 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Privrednom društvu „Pink M Company“ d.o.o., nalaže se da usaglasí emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Pink M“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim Odobrenjem za emitovanje.
4. Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o. dužno je da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „TV Pink M“, u okviru informativne emisije „Minut, dva“ u 14:00, 17:00, 19:00 i 20:00 časova, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru „TV Pink M“ upozorenje zbog kršenja načela objektivnosti i nepristrasnosti, odnosno propuštanja da svojim informativnim programom doprinosi istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti, na pravičan i izbalansiran način. Upozorenje je izrečeno po prigovoru nacionalnog javnog emitera „Radio Televizija Crne Gore“ u vezi sa priložima emitovanim 19. i 20. septembra 2017. godine u informativnim emisijama „Minut dva“ u 14:00, 17:00, 19:00 i 20:00 časova“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.

7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 12. oktobra 2017. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor Javnog preduzeća „Radio i televizija Crne Gore“ Podgorica (u daljem tekstu: RTCG), na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu: emiter), emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden kod Agencije pod br. 02-1350 od 12.10.2017.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na priloge emitovane u informativnim emisijama „Minut dva“ dana 19. septembra 2017. godine u 14:00, 17:00, 19:00 i 20:00 časova i dana 20. septembra 2017. godine u 14:00, 17:00, 19:00 i 20:00 časova u informativnoj emisiji „Minut dva“. Emiter je, prema navodima podnosioca prigovora, prekršio Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik) time što je:

- Emitovao prilog 19.09.2017. godine u kojem je „*eksplicitno navedeno da RTCG obmanjuje javnost netačnim podacima o gledanosti, koje je za njene potrebe uradila Agencija 'Defakto'.* Po mišljenju RTCG, „*navedenim prilogom se obmanjuje i pristrasno informiše javnost suprotno članu 7 Pravilnika, jer se ističe da je 'predmetno istraživanje urađeno pogrešnom metodologijom, sa ciljem da se izmanipuliše crnogorska javnost i nađe opravdanje za antivladinu uređivačku politiku, da su teme naručene iz vrha pojedinih opozicionih partija'.*“
- emitovanjem priloga 20.09.2017. godine prekršio član 11 Pravilnika jer je:
 - o navedeno da „*RTCG ne služi interesu javnosti, da isti demonstrira antivladinu politiku, te da isti objavljuje šta god da dobije od svojih nalogodavaca, da ne podržava izbornu volju građana, već marginalnih stranaka, te da treba smijeniti čelne ljude ove kuće.*“
 - o Objavljena izjava Danila Burzana „*da na javnom servisu imamo tzv. prljave forme novinarskog izražavanja,*“ kao i izjava Slavka Mandića da je „*izborom direktora TVCG koga je podržavao nevladin sektor opredijeljen način na koji će funkcionisati nacionalna televizija.*“ Takođe ističe da se „*u prilogu pojavljuje slika bivšeg generalnog direktora RTCG sa glasom Mehmeda Agovića.*“
 - o navedeno da su „*u informativnim priložima TVCG evidentni pokušaji opstruiranja sudskog postupka kojima se promovišu advokati odbrane, a Sud pokušava predstaviti neprofesionalnim dok se poseban akcenat daje optuženima, koje prikazuju žrtvama kompletnog procesa.*“
 - o navedeno da je „*TVCG u centralnom Dnevniku od 11. septembra u kreiranju priloga advokatima odbrane dat prioritet kao izvoru informacije i mnogo je veća sekundaža u njihovu korist, u odnosu na stavove tužilaštva.*“ Takođe ističe da se u prilogu „*posebno potencira da je dan kasnije u prilogu sa suđenja za terorizam na navode tužioca Katnića da 'članovi kriminalne grupe, optuženi za državni udar, mogu ponovo da izazovu haos', urađen prilog gdje je izvor informacija DF, koji je na press koenferenciji reagovao na Katnićeve ocjene, dok je u najavi priloga dat citat iz Vlade, kako oni ne žele da komentarišu saopštenja DF.*“
 - o navedeno da „*RTCG, iako javni servis, ne podržava izbornu volju istih tih građana, već kao relevantnu predstavljaju stavove i politiku marginalnih stranaka i interesno povezanih pojedinaca.*“
- emitovanjem pristrasnih komentara u okviru oba priloga prekršio član 8 stav 1 Pravilnika.
- prekršio član 11 Pravilnika „*fingiranjem sadržaja (netačne izjave, netačni podaci) u navedenim priložima,*“ čime se, kako kaže „*žele tendenciozno promovisati interesi određenih grupa kojima ne odgovara izbalansiranost u izvještavanju javnog servisa i poštovanje Zakona o elektronskim medijima.*“ Smatra da prekršena ova odredba jer „*nije objavljen suprotstavljeni stav RTCG, jer emiter nije ni pokušao da dođe do stava javnog servisa po ovom pitanju.*“
- Prekršio član 8 st. 1 i član 11 st. 4 Pravilnika jer „*voditelj programa Slavko Mandić zloupotrebljava prednost stalnog pojavljivanja u programu ovog emitera da bi promovisao sopstvene stavove i mišljenja, na način koji narušava nepristrasnost.*“ Podnosilac prigovora smatra da se S.Mandić „*učestalo pojavljuje kao vodeće lice 'TV Pink M', budući da je isti*“

autor i voditelj emisije 'U žiži', koja se u nekoliko navrata bavila uređivačkom politikom RTCG".

Na kraju, podnosilac prigovora predlaže da Agencije „izrekne kaznenu mjeru koja odgovara prirodi i težini učinjenog prekršaja, a posebno imajući u vidu da je emiteru u više navrata u posljednjih šest mjeseci izrečeno upozorenje zbog kršenja programskih standarda vezanih za proizvodnju informativnog programa".

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimke emitovanih spornih programskih sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 16.10.2017. godine (akt broj 05-1350/1 od 16.10.2017.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 111 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1350/2 od 18.10.2017.god.).

Dana 24.10.2017.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-1350/3 od 24.10.2016.god.) u kojem se navodi „da RTCG nigdje ne osporava tačnost onoga što je Pink M objavio".

Emiter smatra da nije prekršio član 8 stav 1 Pravilnika, te da je dana 19.09.2017. godine objavio „prilog u kojem osporava tačnost podataka o gledanosti koje su čelnici Javnog servisa prezentovali na sjednici Savjeta RTCG-a 12.09.2017. godine", što je po njegovom mišljenju, u skladu sa članom 4 Pravilnika koji se odnosi na načelo tačnosti. Pri tome, emiter je istakao da je „u pomenutom prilogu ... kao izvor koristio jedine relevantne podatke o istraživanju (Telekom-a) koji su dostupni svakom emiteru, a koji se i te kako razlikuju od istraživanja agencije De facto koje su čelnici Javnog servisa objavili ...".

U izjašnjenja emiter ukazuje da nije prekršio ni pravilo „druge strane" (član 4. Stav 1 Pravilnika), jer je u prilogu od 19.09.2017. godine „emitovana izjava predsjednika Savjeta RTCG-a Vladimira Pavićevića, lica koje je kompetentno da komentariše i odgovara na pitanja ... budući da su rezultati istraživanja agencije De facto prezentovani na sjednici tijela čiji je on predsjednik. Za komentar su pozvani i ostali članovi Savjeta koji su mahom odbili da bilo šta odgovore kao i direktor TVCG Vladan Mićunović i glavni i odgovorni urednik Prvog programa Aleksandar Saša Mirković."

U izjašnjenju se navodi, u vezi sa prilogom od 20.09.2017. godine, da je bio posvećen „uređivačkoj politici Javnog servisa u poslednjih godinu", koja se, po mišljenju emitera „razlikuje od ranijeg perioda", te da je tom prilikom „emitovao i izjave nekoliko sagovornika koji su saglasni sa ovom tezom." Povodom navoda iz prigovora da ni ovim prilogom nije ispoštovano pravilo "druge strane", emiter je ukazao da „su čelnici Javnog servisa ... odbili da komentarišu ovu temu i da odgovore na pitanja ... novinara".

Emiter je naveo da su, u namjeri da ispoštuju pravilo druge strane, „povodom obje istraživačke priče emitovane 19.09.2017. godine i 20.09.2017. godine ..., kontaktirani telefonom od strane ... novinarkе Jelene Stanković i direktor Tvcg Vladan Mićunović, urednik Prvog programa Tvcg Aleksandar Mirković i Prvi čovjek portala rtcg.me Slavko Djurdjic", koji su prema navodima iz prigovora „odbili da daju komentare".

Povodom navoda iz prigovora „da se u pomenutom prilogu pojavljuje izjava glavnog i odgovornog urednika radija 'Skala' Slavka Mandića koji navodno zloupotrebljava prednost stalnog pojavljivanja na našoj televiziji jer je autor emisije 'U žiži'", emiter je istakao „da Mandić već mjesecima ne radi za TV Pink M, niti se pomenuta emisija emituje ...".

Emiter je istakao i „da čelnici Javnog servisa nijesu iskoristili pravo na ispravku i odgovor iz člana 26 Zakona o medijima". Na kraju, emiter predlaže da „Agencija odbije prigovor kao neosnovan".

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je, dana **19. septembra 2017.** godine, u informativnoj emisiji „**Minut, dva**" u terminu od **17:00:16 do 17:04:37 sati** (4 minuta 21 sekund) emitovao prilog koji je predmet prigovora (u daljem tekstu: Prvi prilog).

Novinarski tekst – (OFF): „*Nakon što su predstavnici crnogorskih opozicionih struktura, protekle godine, mjesecima vodili bitku za takozvano oslobođenje Javnog servisa koje je rezultiralo smjenom*

čelnih ljudi RTCG-a, njihov uticaj na uređivačku politiku ovog medija, posljednjih mjeseci, čini se dostigao je vrhunac. Teme naručene iz vrha pojedinih opozicionih političkih partija zauzimaju primat u informativnim emisijama, dolaskom pojedinih ljudi na vodeća mjesta u Javnom servisu obezbijedeno je njihovo nesmetano plasiranje. U pokušaju da pred crnogorskom javnošću opravdaju svoje poteze, čelnici Javnog servisa naručuju istraživanje o gledanosti koje je radila agencija 'Defakto' i to na uzorku od nešto preko hiljadu ispitanika, prema kojem RTCG bilježi odlične rezultate i skok sa 23,5 na 26,5 odsto. Ponosno su se rezultatima pohvalili i prije nekoliko dana čelni ljudi Javnog servisa na sjednici Savjeta".

Tokom navedenog dijela priloga kao pokrivalice korišćene su slike (screenshot) tekstova objavljenih na različitim portalima sa naslovima: „Javni servis u raljama trojke“, „Opoziciona trojka vrši pritisak na Javni servis“, „Krivokapić i Perović „oslobodili“ Javni servis uz pomoć 40.000 eura (VIDEO)“, „Smijenjen Rade Vojvodić“, „Radojka Rutović podnijela ostavku“, kao i snimci sa inserterom „materijal RTCG-a“ u donjem desnom uglu (špica za Dnevnik RTCG, krupno kadrirani tekstovi iz dnevnih novina, snimci sa konferencije Demokratskog fronta, logo „Demokrate – demokratska Crna Gora“, snimak izjave g-dina Alekse Bečića, snimci sa sjednica Savjeta RTCG), te slika (screenshot) teksta objavljenog na portalu (nije vidljivo kojem): „Rast povjerenja i gledanosti TVCG“.

Potom je emitovan montirani segment sa sjednice Savjeta RTCG i u okviru njega djelovi izjava generalne direktorice RTCG Andrijane Kadije i direktora TVCG Vladana Mićunovića:

G-đa Andrijana Kadija: „*To je naročito važno, jeste to povjerenje i jeste gledanost koja se povećala na 26,5%...*“.

G-din Vladan Mićunović: „*...Sa nama neće biti nikakvog problema, znamo šta nam je činiti...*“.

Prilog se nastavlja **novinarskim tekstom (OFF):** „*A učinili su očigledno ono što im je i bila namjera, pa su se takvim rezultatima pohvalili pojedini članovi Savjeta*“. Zatim je emitovana izjava člana Savjeta RTCG-a Gorana Đurovića.

G-din Goran Đurović: „*Razlika između Televizije Vijesti i Radio Televizije Crne Gore, odnosno Televizije Crne Gore je sada manja nego ikad, jedan posto...*“.

Tokom navedenog dijela priloga kao pokrivalice korišćeni su snimci sa sjednica Savjeta RTCG (u donjem desnom uglu emitovan inserter: materijal RTCG-a).

Novinarski tekst – (OFF): „*Istraživanje sa kojim su se ponosno pohvalili kako pojedinci iz vrha Javnog servisa tako i pojedini članovi Savjeta i te kako se kosi sa jedinim relevantnim istraživanjem gledanosti televizija u Crnoj Gori, a koje je dostupno svakom emiteru. Naime, protekle godine RTCG je zauzimala treće mjestu i to nakon naše medijske kuće i Televizije Vijesti. Godinu dana kasnije bilježi pad i sada se nalazi na čak četvrtom mjestu, nakon TV Pink M, Vijesti i TV Prve pokazuju podaci jedine relevantne agencije čije usluge koristi svaka televizija. Da je sve manje onih koji gledaju Javni servis pokazuju i podaci iz posljednjeg kvartala, gdje je padom šera Javni servis sa druge otišao na četvrtu poziciju. Slična situacija je i kada je posredi gledanost u posljednjih pola godine. Prema saznanjima naše televizije ovo istraživanje redovno se dostavlja i članovima Savjeta. Predsjednik tog tijela Vladimir Pavićević pravda se, međutim time, da su oni samo dobili rezultat gencije 'Defakto' o čemu su i raspravljali izbegavajući da da bilo kakav odgovor o pojedinim relevantnim podacima*“.

Tokom ovog dijela priloga kao pokrivalice se pored snimaka sa sjednica Savjeta RTCG (u donjem desnom uglu emitovan inserter: *materijal RTCG-a*) koriste i kadrovi na kojima se vide grafički uređeni („chart column“) podaci o gledanosti na kojima RTCG, za 2016. godinu, zauzima treće, a za 2017. godinu četvrto mjesto (krupno kadriranje). Slična grafika daje podatke za period, kako je prikazano, jun – avgust (druga pozicija 2016. i četvrta 2017. godine) i kako je prikazano, za prvi kvartal 2017. godine. Na opisanim kadrovima nije vidljiv izvor podataka koji se prikazuju.

Zatim slijedi fono izjava predsjednika Savjeta RTCG-a Vladimira Pavićevića (pokrivena njegovom fotografijom): „*Rezultate smo dobili od, ono što sam Vam rekao, od agencije koja je ovlaštena da radi taj posao u Crnoj Gori. Ne možemo davati nikakve izjave na nešto što je opet pretpostavka. Ja potpuno razumijem da Vi možete agenciju 'Defakto' problematizovati, kako, šta i na koji način, vi kao televizija, ali mi da, da dajemo izjave na nešto što, što mi doživljavamo i dalje, dakle, što je reprezentativno, što je urađeno u skladu sa svim propisima, dakle ne možemo davati izjave sa sumnjom*“.

Novinarski tekst – (OFF): „Ostali članovi Savjeta kao i direktor Javnog servisa ove navode nijesu željeli da komentarišu pred kamerom televizije Pink M. Očigledno je međutim da čelnicima Javnog servisa, ni članovima ovog tijela nije u interesu da upoznaju javnost sa pravim podacima, ne bi li na taj način opravdali uređivačku politiku posljednjih mjeseci, a i ogroman uticaj opozicionih struktura na informativni program ovog medija, zbog čega je i pala gledanost Javnog servisa koji inače godišnje iz crnogorskog budžeta dobija oko 10 miliona eura. Za loše rezultate morali bi da snose odgovornost, ali i da smijene ljude na rukovodećim pozicijama. Iznošenjem neistina na račun gledanosti, čelni ljudi RTCG-a nanijeli su štetu kako našoj medijskoj kući koja je godinama najgledanija televizija u Crnoj Gori, tako i ostalim komercijalnim emiterima. Time su obmanuli ne samo javnost nego i svoje klijente. U relevantnost objavljenih podataka o gledanosti Javnog servisa sumnja i bivši generalni direktor RTCG Rade Vojvodić.”

Tokom ovog dijela priloga kao pokrivalice se pored snimaka sa sjednica Savjeta RTCG (u donjem desnom uglu emitovan inserter: materijal RTCG-a) koriste i ranije opisani kadrovi sa podacima o gledanosti, snimci „Dnevnika” RTCG na kojima se vidi uzimanje izjave od g-dina Ranka Krivokapića, kadrovi koji prikazuju g-dina Aleksu Bečića, kao i kadrovi zgrade TV Pink M.

Slijedi fono izjava pokrivena fotografijom g-dina **Rada Vojvodića:** „...Ja mislim stvarno, ovaj, da, da, da omalovažavaju javnost, da lažu, sto posto je pala gledanost”.

Novinarski tekst – (OFF): „Prema riječima glavnog i odgovornog urednika Radio Skala, Slavka Mandića nije novo da je TVCG već dugo iznad novinarskih standarda, pa i etike, te ga i ne čude samoreklamerstvo i naručena istraživanja”.

Izjava g-dina **Slavka Mandića** (pokrivena njegovom fotografijom) „To je klasična obmana javnosti, ja u ta istraživanja kao i mnogi, koja su plasirana, ne vjerujem, ne vjerujem. Struktura koja uređuje program na Nacionalnom javnom servisu misli da je najvažnije udariti na Vladu i da će na taj način pokazati nepristrasnost i objektivnost. To, svjedoci smo, jednostavno nije tako, jer je obaveza svih medija, a posebno državne televizije, da objektivno i istinito izvještava o svemu što se dešava u našoj državi”.

Gore opisani prilog je 19.09.2017. godine emitovan u terminima od 14:00, 17:00 i 19:00 sati, dok u terminu od 20:00 nije emitovana informativna emisija „Minut, dva”.

2. Emiter je, dana **20. septembra 2017. godine**, u informativnoj emisiji „**Minut, dva**” u terminu od **17:02:48 do 17:07:32 sati** (4 minuta 44 sekunde) emitovao prilog koji je predmet prigovora (u daljem tekstu: Drugi prilog).

Novinarski tekst - (OFF): „Otkako su opozicione strukture ušle u Javni servis prošle godine, evidentno je da se emituje program koji nije u interesu javnosti, uz kršenje programskih principa utvrđenih zakonskim propisima, kao i gaženje etičkih i moralnih standarda profesionalnog novinarstva. Demonstriranje antivladine politike nastavlja se iz dana u dan, a kolegijum Radio Televizije Crne Gore, medijskog servisa koji ima obavezu da izvještava nepristrasno i objektivno ne mari za to, te svjesno obavljuje šta god da dobije od svojih nalogodavaca, bez potrebe da provjere istinitost i autentičnost informacija, te pruže relevantne argumente. Prema mišljenju novinara i publiciste Danila Burzana, javni servis ima daleko veću obavezu da bude odgovorniji u ostvarivanju medijskih zakona i principa struke, jer je servis svih građana. Upitan kako komentariše uređivačku politiku RTCG-a u kojoj je evidentan uticaj opozicionih struktura, te koliko je to profesionalno, kazao nam je da postoji osnov za kritiku, te da mu se ne dopada nastojanje da na Javnom servisu imamo takozvane prljave forme novinarskog izražavanja.”

Tokom navedenog dijela priloga kao pokrivalice korišćene su slike (screenshot) tekstova objavljenih na različitim portalima sa naslovima: „Javni servis u raljama trojke”, „Krivokapić i Perović „oslobodili” Javni servis uz pomoć 40.000 eura (VIDEO)”, snimci emisije „Replika” RTCG (inserter „materijal RTCG-a” u donjem desnom uglu), različiti snimci djelova emisije „Dnevnika” RTCG na kojima se vidi uzimanje izjave od g-dina Ranka Krivokapića, g-dina Andrije Mandića, g-dina Alekse Bečića, svi sa inserterom „materijal RTCG-a” u donjem desnom uglu.

Prilog se nastavlja emitovanjem video snimka izjave g-dina Danila Burzana, djelimično pokrivenog snimcima „Dnevnika” RTCG (u donjem desnom uglu emitovan inserter: materijal RTCG-a).

G-din Danilo Burzan: „Nastojanje da na javnom servisu imamo i neke takozvane 'prljave forme' novinarskog izražavanja. Riječ je, konkretno o izvještaju koji sadrži i stav autora, dakle, odnosno komentarisanim izvještaju, što je nedopustivo”.

Novinarski tekst - (OFF): „Sličnog razmišljanja je i urednik Radija Skala, Slavko Mandić“

Slijedi fono izjava g-dina Slavka Mandića (pokrivena njegovom fotografijom, kao i snimcima sa sjednica Savjeta RTCG): „Naravno da to nije profesionalno i naravno da je jasno da je izborom generalnog direktora Televizije Crne Gore, koga je podržavao apsolutno taj nevladin sektor i opozicione političke partije opredijeljen i način na koji će funkcionisati nacionalna televizija. Dakle, tada je već bilo jasno da će se to dešavati i da će naša televizija programski izgledati ovako izgleda“.

Novinarski tekst - (OFF): „Da je takav stav Javnog servisa neprofesionalan saglasan je i bivši generalni direktor RTCG Rade Vojvodić“.

Slijedi fono izjava pokrivena fotografijom g-dina Rada Vojvodića: „...Mislim da to nije baš profesionalno. Ne liči, ovaj, na prošli period...“.

Novinarski tekst - (OFF): „Član Savjeta RTCG-a Mimo Drašković mišljenja je da je već jasno kakve su tendencije prisutne u Javnom servisu, te da je ovo jedan od rijetkih javnih servisa koji ne radi u interesu države“.

G-din Mimo Drašković (pokriveno njegovom slikom): „Više sam puta isticao, čak i na Vašoj televiziji gostujući, da su pojedini članovi Savjeta izgubili svoj legitimitet, prije svega, samim tim što je, na primjer, konkretno kolega Đurović učestvovao u pisanja, tada medijske platforme, ovaj, za opoziciju u pregovorima sa vlašću oko, oko, ovaj lex specialisa i tako dalje, tako da ništa novo više nemam da kažem na tu temu. Ali kažem, vrijeme koje je pred nama, vrlo brzo, ovaj, će, će, ovaj, pokazati kakve su to struje u Javnom servisu“.

Novinarski tekst - (OFF): „Podsjećamo, otkako su se opozicione strukture umiješale u Javni servis krenulo se sa radikalnom promjenom uređivačke politike, paralelno sa brojnim nezakonitostima, a koje su činili i čine članovi Savjeta, od nelegalnih smjena direktora, preko neobjavlivanja i skrivanja bitnih informacija za javnost, predstavljanje lažnih podataka o gledanosti i povjerenju građana u Javni servis, do posljednjih primjera koji se tiču izvještavanja RTCG-a na temu suđenja optuženima za pokušaj terorističkog napada za vrijeme prošlogodišnjih parlamentarnih izbora. U informativnim prilogima Televizije Crne Gore evidentni su pokušaji opstruiranja sudskog postupka u kojima se promovišu advokati odbrane, a Sud pokušava predstaviti neprofesionalnim, dok se poseban akcenat daje optuženima, koje prikazuju žrtvama kompletnog procesa. Tako na primjer u centralnom „Dnevniku“ televizije Crne Gore od 11. septembra, u kreiranju priloga advokatima odbrane dat je prioritet, kao izvoru informacija, i mnogo je veća sekundaža u njihovu korist u odnosu na stavove tužilaštva. Samo dan kasnije u prilogu sa suđenja za terorizam, na navode tužioca Katnića, da članovi kriminalne grupe optuženi za državni udar mogu ponovo da izazovu haos, urađen je prilog gdje je izvor informacija Demokratskog fronta, koji na press konferenciji reaguju na Katnićeve ocjene, dok je u najavi priloga samo dat citat iz Vlade, kako oni ne žele da komentarišu saopštenja DF-a. Takav uređivački stav javnog servisa, koji kako mu i samo ime govori treba da nepristrasno i objektivno služi javnosti, nedopustiv je. Naša televizija juče je objavila prilog o tome kako RTCG obmanjuje sa netačnim podacima o gledanosti koje je, za njene potrebe, uradila agencija „Defakto“ i to na uzorku od nešto više od hiljadu ispitanika a prema kojem RTCG bilježi odlične rezultate gledanosti i skok sa 23,5 na 26,5 odsto. Istraživanje na koje se RTCG ponosno poziva urađano je potpuno pogrešnom metodologijom, s ciljem da se izmanipuliše crnogorska javnost, vjerovatno pokušavajući da nađu opravdanje za antivladinu uređivačku politiku i kosi se sa jedinim relevantnim istraživanjem gledanosti televizija u Crnoj Gori, a koje je dostupno svakom emiteru“.

Kao pokrivalice za navedeni tekst korišćeni su ranije opisani snimci „Dnevnika“ RTCG (u donjem desnom uglu emitovan inserter: *materijal RTCG*), slika (screenshot) teksta sa portala (nije vidljivo kojem) „Smijenjen Rade Vojvodić“, te snimci „Dnevnika“ RTCG koji se odnose na izvještavanje o suđenju za pokušaj terorizma, o kojem je riječ u prilogu. Prilog završava snimcima sa sjednica Savjeta RTCG i kadrovima grafički uređenih podataka o gledanosti RTCG (ranije opisanim u okviru nalaza za Prvi prilog).

Prilog (drugi) je 20.09.2017. godine emitovan u terminima od 14:00, 17:00, 19:00 i 20:00 sati, u okviru informativne emisije „Minut, dva“.

3. Članom 7 stav 1 alineja a) Pravilnika propisana je obaveza emitera koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i

inostranstvu.

4. Članom 8 st. 1 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.
5. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo nepristrasnosti kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoje od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla /zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i si./, odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog.
6. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo objektivnosti kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja.
7. Članom 4 Pravilnika definisano je načelo tačnosti kao obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost.
8. Članom 11 st. 1 Pravilnika je propisano da programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike. U stavu 2 istog člana propisano je da se programskim sadržajima ne smiju tendenciozno promovisati interesi jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, posebno ukoliko se takvi sadržaji emituju sistematično tokom određenog vremenskog perioda. Takođe, u stavu 4 istog člana propisano da voditelji i reporteri, autori programa, moderatori u informativno-političkim i programima o tekućim događajima ne smiju da zloupotrebljavaju prednost stalnog pojavljivanja u programima da bi promovisali sopstvene stavove i mišljenja na način na koji bi mogli da naruše neophodnu nepristrasnost i izbalansiranost.
9. polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise, kao i da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu pri čemu moraju voditi računa o normama propisanim Zakonom o elektronskim medijima i Pravilnikom.
10. oba emitovana priloga mogu se posmatrati kao komentari emitera povodom uređivačke politike RTCG, kao nacionalnog javnog servisa, što se može smatrati pitanjem od interesa za javnost. Pri tome, emiter je u prvom prilogu svoje komentare o uređivačkoj politici RTCG objavio zajedno sa informacijama i svojim viđenjem rezultata istraživanja gledanosti programa RTCG, koje je objavio RTCG.

Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u, skladu sa svojom uređivačkom politikom, traži, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost. Objavljivanje informacija i mišljenja o „*istraživanju gledanosti*“, koje je prethodno razmatrao Savjet RTCG, i za koje emiter osporava jer smatra da se „*kosi sa jednim relevantnim istraživanjem gledanosti televizija u Crnoj Gori, a koje je dostupno svakom emiteru*“, može se posmatrati kao doprinos blagovremenom, ali ne i slobodnom, istinitom, cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti.

Objavljivanjem navoda koji glasi: „*protekle godine RTCG je zauzimala treće mjesto i to nakon naše medijske kuće i Televizije Vijesti. Godinu dana kasnije bilježi pad i sada se nalazi na čak četvrtom mjestu, nakon TV Pink M, Vijesti i TV Prve pokazuju podaci jedine relevantne agencije čije usluge koristi svaka televizija*“, emiter je propustio da ponudi cjelovitu informaciju o istraživanju, naručiocu i agenciji koja pribavlja te „*relevantne podatke*“ i čini dostupnim „*svakoj televiziji*“. On nije ponudio ni informacije o metodologiji koja se koristi za prikupljanje tih, po njemu, „*relevantnih podataka*“, kako bi se mogao steći utisak zašto su ti podaci „*relevantni*“, a nijesu podaci iz istraživanja koje je prethodno

razmatrao Savjet RTCG.

Umjesto toga, on svoju ocjenu da „je sve manje onih koji gledaju Javni servis“, ilustruje podacima iz tog, navodno „jedinog relevantnog istraživanja gledanosti televizija u Crnoj Gori“ („... pokazuju i podaci iz posljednjeg kvartala, gdje je padom šera Javni servis sa druge otišao na četvrtu poziciju. Slična situacija je i kada je posredi gledanost u posljednjih pola godine.“) i navodi da RTCG „iznosi neistine na račun gledanosti“ i „obmanuje ... javnost ... i svoje klijente“ (Prvi prilog), kao i da je „istraživanje na koje se RTCG ponosno poziva urađeno potpuno pogrešnom metodologijom, s ciljem da se izmanipuliše crnogorska javnost ...“ (Drugi prilog).

Iako su djelovi ovih navedenih navoda pokriveni slikom koja sadrži grafički prikaz podataka o gledanosti prema kojima RTCG, za 2016. godinu zauzima treće, a za 2017. godinu četvrto mjesto, ne može se zaključiti koji je izvor podataka koji se prikazuju.

U nastavku, kao potvrdu njegovog stava, emiter daje fono izjavu, koju pogrešno pripisuje bivšem generalnom direktoru RTCG Radu Vojvodiću. U informativnoj emisiji „Minut, dva“ od 23. septembra 2017. godine emitovano je i zvanično izvinjenje emitera povodom propusta informativne redakcije, zbog toga što je tehničkom greškom, umjesto izjave R.Vojvodića, emitovana fono izjava bivšeg generalnog direktora Javnog servisa Bosne i Hercegovine Mehmeda Agovića.

Lično uvjerenje i mišljenje urednika ili novinara, uticalo je na način predstavljanje teme priloga. Komentar novinara (voditelja) predstavljen je kao činjenično stanje odnosno dio izvještaja o događaju (osporavanje istraživanja gledanosti programa RTCG, koje je prethodno razmatrao Savjet RTCG), što čini suštinu priloga. Time je prekršeno „načelo nepristrasnosti“.

Takvom uređivačkom intervencijom i objavljivanjem činjeničnog izvještavanja zajedno sa svojim stavovima i komentarima, emiter je favorizovao jednu stranu i uticao da se tema priloga ne predstavi na objektivni način, čime je prekršio „načelo objektivnosti“.

11. Emiter pogrešno tumači načelo tačnosti jer svoje stavove i mišljenja izjednačava sa činjenicama i tako ih predstavlja. Emiter je u svom izjašnjenju istakao da je „u pomenutom prilogu ... kao izvor koristio jedine relevantne podatke o istraživanju (Telekom-a) koji su dostupni svakom emiteru, ...“, čime je, po njegovom mišljenju „osporio tačnost podataka o gledanosti koje su čelnici Javnog servisa prezentovali na sjednici Savjeta RTCG-a 12.09.2017. godine“.

Ne dovodeći u pitanje pravo emitera da osporava podatke iz istraživanja gledanosti koje je predstavio RTCG, on u emitovanom prilogu nije dao cjelovitu informaciju da svoje stavove bazira na konkretnom „istraživanju Telekom-a“, niti bilo kakav činjenični osnov o kakavoj vrsti istraživanja se radi i zašto bi njegova pouzdanost osporavala podatke RTCGa.

Umjesto toga, emiter je montiranjem djelova sadržaja tj. slike (grafički prikaz podataka o gledanosti RTCG) i riječi/teksta („... pokazuju i podaci iz posljednjeg kvartala, gdje je padom šera Javni servis sa druge otišao na četvrtu poziciju. Slična situacija je i kada je posredi gledanost u posljednjih pola godine.“) učinio da lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara diskriminatorno utiču na način njenog predstavljanja predmeta programskog sadržaja. Time je i na ovaj način prekršio načelo nepristrasnosti.

12. Emiter je u Prvom prilogu (od 19.09.2017. godine), emitovao fono izjavu predsjednika Savjeta RTCG Vladimira Pavićevića i time, po njegovom mišljenju, obezbijedio poštovanje „pravila druge strane“, jer, kako je naveo u ovom prilogu „ostali članovi Savjeta kao i direktor Javnog servisa ove navode nijesu željeli da komentarišu pred kamerom televizije Pink M“. Po mišljenju emitera, to što „su čelnici Javnog servisa ... odbili da komentarišu ... i da odgovore na pitanja ... novinara“, oslobađa ga odgovornosti da je prekršio ovo pravilo i u slučaju Drugog priloga kada je govoreći o „uređivačkoj politici Javnog servisa u posljednjih godinu“, koja se, po mišljenju emitera „razlikuje od ranijeg perioda“, „emitovao i izjave nekoliko sagovornika koji su saglasni sa ovom tezom.“

Uz prepoznavanje emiterovih pokušaja da pribavi stav predstavnika RTCG u vezi sa osporavanjem objavljenih podataka o gledanosti, kao i nespornosti predstavnika podnosioca prigovora da iznesu svoje stavove, ne može se opravdati emitovanje oba priloga bez pokušaja pribavljanja i objavljivanja stava predstavnika podnosioca prigovora u vezi sa vrlo ozbiljnim navodima izrečenim na račun njegove uređivačke politike i ponašanja u svojstvu javnog servisa, a posebno navoda:

- „čelnicima Javnog servisa, ni članovima ovog tijela nije u interesu da upoznaju javnost sa pravim podacima“ (Prvi prilog).

- „Iznošenjem neistina na račun gledanosti, čelni ljudi RTCG-a nanijeli su štetu kako našoj medijskoj kući ..., tako i ostalim komercijalnim emiterima. Time su obmanuli ne samo javnost nego i svoje klijente.“ (Prvi prilog). „RTCG obmanjuje sa netačnim podacima o gledanosti“ (Drugi prilog).
- „kolegijum Radio Televizije Crne Gore, ... svjesno objavljuje šta god da dobije od svojih nalogodavaca, bez potrebe da provjere istinitost i autentičnost informacija, te pruže relevantne argumente“ (Drugi prilog).
- „ovo je jedan od rijetkih javnih servisa koji ne radi u interesu države“ (Drugi prilog). Pri tome, ovaj navod je dat kao najava izjave (mišljenja) člana Savjeta RTCG-a Mima Draškovića, u kojoj se ne može naći njegovo utemeljenje (Drugi prilog).
- „sa radikalnom promjenom uređivačke politike, paralelno sa brojnim nezakonitostima, a koje su činili i čine članovi Savjeta, od nelegalnih smjena direktora, preko neobjavljivanja i skrivanja bitnih informacija za javnost, predstavljanje lažnih podataka o gledanosti i povjerenju građana u Javni servis, do posljednjih primjera koji se tiču izvještavanja RTCG-a na temu suđenja optuženima za pokušaj terorističkog napada za vrijeme prošlogodišnjih parlamentarnih izbora (Drugi prilog).
- „U informativnim priložima Televizije Crne Gore evidentni su pokušaji opstruiranja sudskog postupka ..., a Sud pokušava predstaviti neprofesionalnim, ...“ (Drugi prilog).

Na taj način emiter nije na pravičan i izbalansiran način omogućio predstavljanje svog i stava lica na koga se navodi odnose, već je tendenciozno promovisao samo stavove „jedne strane“, što je suprotno članu 11 st. 1 i 2 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine i članu 5 Pravilnika, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem spornog programskog sadržaja prekršio čl. 7, 8 stav 1 i 11 st. 1 i 2 Pravilnika, zbog kršenja načela objektivnosti i nepristrasnosti, odnosno propuštanja da doprinosi istinitom i nepristrasnom informisanju javnosti, na pravičan i izbalansiran način.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140, 141, 143 i 144. Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Pink M“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Prilikom izricanja upravno-nadzorne mjere, direktor Agencije je imao u vidu da je izrečena mjera srazmjerna prirodi i težini prekršaja, kao i da se može očekivati da će upozorenje biti dovoljno da emiter ubuduće ne ponovi protivpravno ponašanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru informativnoj emisiji „Minut, dva“ u 14:00, 17:00, 19:00 i 20:00 časova.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o.
- Savjet „Radio i Televizija Crne Gore“, predsjednik
- „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o., izvršna direktorica
- „Televizija Crne Gore“, direktor
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Džalić